

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Комітет з питань інтеграції України до Європейського Союзу

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.: 255-34-42, факс: 255-33-13, e-mail: comeuroint@v.rada.gov.ua

ВИСНОВОК

щодо проекту Закону України

«Про фортифікацію борошна»

(р.№ 5657 від 14.06.2021, н.д. Констанкевич І.М. та інші)¹

1. Загальна характеристика законопроекту.

Законопроектом пропонується визначити правові, економічні та організаційні засади забезпечення населення безпечним та якісним борошном збагаченим вітамінами, мінеральними речовинами та мікроелементами.

2. Порядок вирішення у законодавстві ЄС питань, що належать до сфери правового регулювання проекту.

Правовідносини, що належать до сфери правового регулювання проекту Закону, регулюються:

- 1) Угодою про асоціацію (Глава 17 «Сільське господарство та розвиток сільських територій» Розділу V, Додатком XXXVIII до глави 17 «Сільське господарство та розвиток сільських територій»).
- 2) Директивою 2002/46/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 10 червня 2002 року щодо наближення законодавчих актів держав-членів ЄС, які пов'язані з добавками до харчових продуктів (*Official Journal L 183 , 12/07/2002 P. 0051 – 0057*).
- 3) Регламентом 609/2013 Європейського Парламенту та Ради від 12 червня 2013 року щодо продуктів харчування, призначених для немовлят та малолітніх дітей, продуктів для спеціальних медичних потреб, а також повноцінної заміни дієти для контролю ваги та скасування Директиви Ради 92/52/ ЄЕС, Директив Комісії 96/8/ЄС, 1999/21/ЄС, 2006/125/ЄС та 2006/141/ЄС, Директиви 2009/39/ЄС

¹ Комітет розглянув проект Закону на своєму засіданні 5 жовтня 2021 року (протокол № 85) відповідно до статті 93 Регламенту Верховної Ради України.

Європейського Парламенту та Ради та Регламенту Комісії (ЄС) № 41/2009 та (ЄС) № 953/2009 (*OJ L 181, 29.6.2013, p. 35–56*).

- 4) Регламентом 1925/2006 Європейського Парламенту та Ради від 20 грудня 2006 року щодо добавок вітамінів та мінералів та інших певних речовин до харчових продуктів (*OJ L 404, 30.12.2006, p. 26–38*).
- 5) Директивою 2006/125/ЄС від 5 грудня 2006 року щодо оброблених, зернових харчових продуктів та дитячих продуктів для немовлят та малолітніх дітей (*OJ L 339, 6.12.2006, p. 16–35*).
- 6) Регламентом 803/2013 від 22 серпня 2013 року щодо надання дозволу фолієвої кислоти як харчової добавки для споживання всіма видами тварин (*OJ L 225, 23.8.2013, p. 17–19*).

3. Відповідність законопроекту праву ЄС, Угоді про асоціацію.

Законопроектом пропонується нова редакція закону «Про фортифікацію борошна», в якій п.1 статті 10 передбачається, що «суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність у сфері виробництва борошна, зобов'язані фортифікувати пшеничне борошно вищого і першого сортів фолієвою кислотою (вітаміном В₉) відповідно до вимог цього Закону, використовуючи вітамінно-мінеральні або мінеральні добавки, дозволені центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я».

Проект Закону за предметом правового регулювання охоплюється положеннями Глави 17 Розділу V “Сільське господарство та розвиток сільських територій” Угоди про асоціацію.

Відповідно до пункту j) статті 404 Угоди про асоціацію, співробітництво між Сторонами у сфері сільського господарства та розвитку сільських територій охоплює, в тому числі, такі сфери як заохочення політики якості сільськогосподарської продукції у сферах стандартів продукції, вимоги щодо виробництва та схеми якості.

Стаття 4 Директиви 2002/46/ЄС щодо наближення законодавчих актів держав-членів ЄС, які пов'язані з добавками до харчових продуктів зазначає, що тільки вітаміни та мінерали, які внесені в список Додатку I, в формах, які внесені в Додаток II можуть бути використані для виробництва добавок до харчового продукту. Додаток I та II Директиви 2002/46/ЄС мають в своєму списку фолієву кислоту.

Зауважимо, що стаття 4 та додатки I, II до цієї директиви зазначають, про можливість використання цих добавок виробниками, водночас жодних зобов'язань щодо використання тих чи інших добавок Директива 2002/46/ЄС не передбачає.

Тому, споживач може вибрати продукт харчування з наявних в роздрібній мережі, що вироблений з додаванням фолієвої кислоти чи без неї.

Враховуючи те, що пшеничне борошно вищого і першого сортів може також бути використано при виробництві харчових продуктів для дитячого харчування, то питання фортифікації такого продукту підпадає також під регулювання продуктів дитячого харчування.

Додатком до статті 15 Регламенту 609/2013 щодо продуктів харчування, призначених для немовлят та малолітніх дітей, продуктів для спеціальних медичних потреб, а також повноцінної заміни дієти для контролю ваги передбачено можливість використання фолієвої кислоти для споживання немовлят та у оброблених, зернових продуктах харчування, продуктах для спеціальних медичних цілей. Також варто зауважити, що Регламент 803/2013 (щодо надання дозволу фолієвої кислоти як харчової добавки для споживання всіма видами тварин) дозволяє використання фолієвої кислоти для харчування тварин.

Таким чином, право ЄС не зобов'язує додавання фолієвої кислоти у зернові продукти, а фолієва кислота використовується як необов'язкова харчова добавка, яка може бути додана до продуктів харчування за бажанням виробника.

На відміну від права ЄС законопроект пропонує ввести обов'язкове додавання добавки фолієвої кислоти до певної категорії зернових продуктів.

Крім того, звертаємо увагу, що у своєму висновку Головне науково-експертне управління ВРУ наголошує на тому, що тривале приймання фолієвої кислоти у великих дозах може викликати дефіцит вітаміну В12, а деяким людям взагалі не можна вживати фолієву кислоту за медичними показаннями.

4. Висновок Комітету з питань інтеграції України до ЄС.

Законопроект «Про фортифікацію борошна» (р.№ 5657 від 14.06.2021, н.д. Констанкевич І.М. та інші) **не відповідає** праву Європейського Союзу.

ЄАС ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна
Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000EED52E007FC38E00
Дійсний до: 20.01.2023 0:00:00

Апарат Верховної Ради України
№ 04-20/10-2021/312171 від 07.10.2021

666899